

Білаш В.П.

**ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ
ПІДНИЖНЬОЩЕЛЕПНИХ СЛИННИХ ЗАЛОЗ У ПОРІВНЯЛЬНО-
ВИДОВОМУ АСПЕКТІ**

*Вищий державний навчальний заклад України “Українська медична
стоматологічна академія”, м. Полтава*

Морфологічна схожість і видова відмінності структурних елементів піднижньощелепних слинних залоз людини і деяких лабораторних тварин у порівняльно-видовому аспекті на сьогодні є актуальним так як визначення найбільш прийняттого виду тварин для експериментального моделювання хвороб слинних залоз і встановлення морфологічного підґрунтя при використанні зазначених вище тварин у медико-біологічних дослідженнях є доцільним.

Метою нашого дослідження стало визначення подібності і відмінності в будові піднижньощелепних слинних залоз людини та білих лабораторних щурів.

Матеріалом для морфологічного вивчення стали піднижньощелепні слинні залози людини і білих лабораторних щурів. Для вирішення поставленої мети біоптати піднижньощелепних слинних залоз заключали в епоксидну смолу за загальноприйнятими методиками з яких виготовлялись тонкі зрізи завтовшки 1-2 мкм та ультратонкі зрізи для проведення електронномікроскопічного дослідження. Зображення гістологічних препаратів з тонких зрізів виводили з мікроскопу на монітор комп'ютера за допомогою відеокамери Vision CCD Camera. Морфометричні дослідження проведені за допомогою програм ВідеоТест-5.0, КААРА Image Baseta Microsoft Excel на персональному комп'ютері.

В результаті проведеного дослідження встановлено, що піднижньощелепні слинні залози людини і щурів це складні альвеолярно-трубчасті залози побудовані зі строми, оточеної сполучнотканинною капсулою, в якій розташовані кінцеві відділи білкового і змішаного типів, вставних,

посмугованих і міжчасточкових проток, судин і нервів. Білкові ациноси складаються із сероцитів в цитоплазмі яких містяться секреторні гранули Ззовні білкові ациноси оточені базальною мембраною та ацинарними міоепітеліоцитами, Змішані ациноси побудовані з мукоцитів, а по периферії визначаються міоепітеліоцити і базальна мембрана. До складу вставних проток входять екзокриноцити, протокові міоепітеліоцити і базальна мембрана. Посмуговані та міжчасточкові протоки мають аналогічну будову, різницею є лише метричні показники їхніх структурних елементів.

Визначено, що на відміну від людини, в піднижньощелепних залозах щурів відсутні серозні кінцеві відділи. Паралельно з цим в щурів у протоковій системі є гранулярні протоки. Структурна організація гемомікроциркуляторного русла у щурів принципово від людини не відрізняється.

Таким чином структурна організація піднижньощелепних слинних залоз людини і щурів подібна за винятком окремих компонентів. В цілому білі лабораторні щури можуть слугувати експериментальною моделлю для вивчення їх захворювань та випробуванню корегуючи чинників при данних нозологіях.

Боднар П.Я., Кліщ І.М., Небесна З.М., Боднар Л.П.

СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ЕДОТЕЛІОЦИТІВ У ДІЛЯНЦІ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ТРОМБОЗУ ГЛИБОКОЇ ВЕНИ СТЕГНА ОНКОЛОГІЧНИХ ХВОРИХ

*Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України, м. Тернопіль*

За даними статистичних досліджень тромбоемболія легеневої артерії, як ускладнення тромбозу вен нижніх кінцівок і тазу, серед яких суттєвий відсоток займають пацієнти з онкопатологією, реєструється у 35-40 осіб на 100 тисяч населення. Водночас морфофункціональні зміни ендотеліоцитів, яким